

Forsker og Seges advarer mod uhæmmet brug af lysin

Griseproducenter bør ikke gå over den officielle norm for lysin hos diegivende søer uden at kende kuldtilvæksten, advarer to foderforskere.

Af Søren Tobberup Hansen
sha@landbrugsmedierne.dk
5172 8832

Min bekymring er, at griseproducenter blindt øger brugen af lysin til deres diegivende søer - og det er ikke lysin alene, der kan gøre en forskel - hele aminosyreprofilen skal følge med lysin op. Thomas Sønderby Bruun, cheffkonsulent hos Seges Innovation, er bekymret for tilgangen til brugen af øget lysin til diegivende søer hos nogle griseproducenter og ser en reel risiko for de besætninger, som ukritisk øger lysin på et for spinkelt grundlag. Derfor reagerer han nu. Thomas Sønderby Bruun er ofte involveret i de foderforsøg, der lægger til grund for bestemmelse af normer for blandt andet lysin og andre aminosyrer. Og der er foreløbigt ikke noget, der indikerer, at der er brug for at gå op i lysinniveau, men man bør forblive på 7,7 gram per foderenhed.

Besætninger, der øger lysin og øvrige aminosyrer, uden at der er set en kuldtilvækst, vil have et overforbrug af lysin, da det er kuldtilvæksten, der definerer behovet for lysin, siger han og fortsætter:

- Mange besætninger har en egenfravænnings på 12-12,4 grise. Nogle søer har højere ydelse, men resten - og det er over 90 procent - vil få en overforsyning af lysin, hvis man går over normen.

Negative konsekvenser ved overforsyning
Han fastslår, at normerne for lysin til diegivende søer er sat efter at opnå en maksimal kuldtilvækst inklusiv en sikkerhedsmargin på 0,3 gram lysin per foderenhed og baserer sig på en lang række forsøg fra 2015 til 2019, hvor der er set en daglig kuldtilvækst omkring 3-3,2 kilo og ved en begrænsning af foderoptagelsen til maksimalt ni foderenheder per dag.

Siden er der ikke set en større kuldtilvækst faktisk tværtimod, så ekstra tildeling af lysin risikerer at have negative konsekvenser på flere måder. Dog kan der være undtagelser, hvis soen ikke formår

Thomas Sønderby Bruun, cheffkonsulent hos Seges Innovation, advarer mod ukritisk merforbrug af lysin. Foto: Søren Tobberup Hansen

at æde nok, så skal koncentrationen af lysin per foderenhed op over 7,7 gram, bemærker Thomas Sønderby Bruun. Ved ukritisk at fylde mere lysin i diegivningsfoderet bliver foderet ikke bare dyrere, der er også negative konsekvenser for soen. I bedste fald bruger soen energi på at forbrænde de ekstra aminosyrer ved at bruge af foderets energi eller energi fra mobilisering af rygsæk. Derved er der en reel risiko for, at lysinpotente foderblandinger bidrager til magre søer ved fravænnings- og det er ikke ønskeværdigt. Et andet alternativ er, soen med potente foderindbords vælge at tage muskelmasse på i diegivningsperioden.

- Det koster igen energi at lagre protein i musklerne, og soen betaler med energi fra foder og rygsæk, pointerer han.

Avlsfremgang gør ikke en forskel
Thomas Sønderby Bruun fortæller, at selv om avlen fremadrettet selekterer for søer, der har en høj kuldtilvækst, så vil de 7,7 gram lysin være tilstrækkeligt, hvis blot foderoptagelsen følger med op hos de mere højproduktive søer - derfor gør even-

tuelle avlsfremgange for større kuldtilvækst det ikke nødvendigt at opjustere lysinbehovet i nær fremtid. Thomas Sønderby Bruun står ikke alene tilbage med sit budskab om højere lysintildeling til diegivende søer. Anja Strathe, lektor på Københavns Universitet, der har medvirket i flere foderforsøg, er på linje med ham.

- Hvis vi fremskriver kuldtilvæksten fra det nuværende gennemsnit på 3,0 til 3,8 kilo per dag, så vil det kræve at soen i gennemsnit producerer tre kilo mælk mere per dag. Når man regner på lysinbehovet til mælken tager vi højde for, at noget lysin bruges af selve yveret, men at 90-95 procent af det optagne lysin går til mælken, og så vil en foderstyrke på 10 foderenheder per dag være tilstrækkeligt for soen med 3,8 kilo kuldtilvækst, hvis foderet blot overholder normen på 7,7 g fordøjeligt lysin per foderenhed, siger hun og fortsætter:

- Når søernes gennemsnitlige kuldtilvækst kommer over cirka fire kilo per dag vil det til gengæld kræve en urealistisk høj foderstyrke på over 11 foderenheder per dag, og her vil der blive behov for

at øge foderets indhold af lysin og alle øvrige aminosyrer, men det er de færreste søer i vores forsøg, der er på det niveau endnu. Det betyder dermed, at man skal være obs på søernes foderindtag og se på om deres daglige lysinbehov kan dækkes. Thomas Sønderby Bruuns advarsel mod overforsyning af lysin udfolder han i en artikel i fagmagasinet Gris, der udkommer 16. december.

Hans Erik Jørgensen. Arkivfoto: LandbrugsMedierne.

Øko-formand: Økologi er en del af løsningen

Formanden for L&F Økologisektion, Hans Erik Jørgensen, reagerer på en artikel i LandbrugsAvisen i sidste uge, hvor der står, at økologi ikke er løsningen på antibiotika-resistens i griseproduktionen.

Af Morten Thomsen
mot@landbrugsmedierne.dk
2335 0279

I min optik er økologi løsningen på mange ting, også forbruget af antibiotika, fastslår Hans Erik Jørgensen.

Han nævner, at økologisk griseproduktion kun bruger mellem 5 og 10 procent af den mængde antibiotika man bruger i den konventionelle griseproduktion.

- Det viser, at det vi i økologien tilbyder grisene i form af længere diegivningstid, halm, plads og i det hele taget prøver at opfylde deres

naturlige behov, gør en forskel, siger formanden.

Da man i sin tid etablerede reglerne for økologisk griseproduktion viskede man så at sige tavlen ren og begyndte fra bunden med at lave et regelsæt uden at skele til, hvad man plejede at gøre.

- Udgangspunktet for vores regelsæt var grisenes behov, fortæller han.

Det har ikke altid været problemfrit og der har været bump på vejen, men i dag er han glad for at økologi kan give svar på mange af de udfordringer omkring antibiotika, velfærd, natur og biodiversitet som landbruget står midt i.

- Jeg tror også, at mange forbrugere i dag er klar til at betale en højere pris for kød. Halm, grovfoder og plads koster, understreger han og fremhæver de mange markedsinitiativer, der er på området blandt andet i regi af L&F.

Han ser økologi som en strategi, hvor man ikke nødvendigvis producerer store mængder, men producerer til en højere pris.

Grisestalde

Få en kvalitetsstald til en af landets laveste m²-priser

- Høj luftkvalitet
- Naturligt lys giver arbejdsvenlige stalde
- Højkvalitets og miljøbevidste byggematerialer
- Fungerer med både luftrenser og gylleforsuring

FUTURE RUNDUEHALLER

Heine • 20 15 03 48
heine@rundbuehaller.dk
www.rundbuehaller.dk